

Методология на Новартис

за оповестяване на плащания и други предоставяния на стойност към медицински специалисти и здравни организации съгласно Кодекса на практиките на ЕФФПИА

Контакти: disclosure.bulgaria@novartis.com

Държава: България

Подразделение: Иновативни лекарствени продукти

Последна актуализация: 5 май 2023 г.

Версия: 9.0; настоящият документ заменя предишните проекти и издания

Съдържание

1. Националните закони и подзаконови актове за прозрачност.....	4
2. Цел на Методологията	4
3. Ангажимент и отговорност на Новартис за оповестяване.....	5
4. Обхват на оповестяването на предоставяния на стойност от Новартис.....	5
5. Методология за оповестяване и свързани бизнес решения на Новартис.....	6
5.1 Дефиниция за пряко и косвено предоставяне на стойност.....	6
5.2 Дефиниция за трансгранично предоставяне на стойност	7
5.3 Категории предоставяне на стойност съгласно Кодекса на практиките на ЕФФИА.....	8
5.3.1 Предоставяне на стойност във връзка с дарения и спонсорство	8
5.3.2 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи, свързани със събития.....	9
5.3.2.1 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи,	9
свързани със събития – Договори за спонсорство	9
5.3.2.2 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи,	10
свързани със събития – Такси за регистрация	10
5.3.2.3 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи,	11
свързани със събития – Пътуване и настаняване.....	11
5.3.3 Предоставяне на стойност във връзка с предоставяне на услуги и консултации	11
5.3.3.1 Предоставяне на стойност във връзка с предоставяне на услуги,	11
и консултации – Хонорари	11
5.3.3.2 Предоставяне на стойност във връзка с участие в такси за услуги и консултации – Съпътстващи разходи	13
5.3.4 Предоставяне на стойност при научноизследователска и развойна дейност	13
6. Предприети мерки за осигуряване на съответствие с изискванията за защита на личните данни.....	15
6.1 Мерки за защита за законосъобразно събиране, обработване и предаване на лични данни на МС.....	15
6.2 Получаване на съгласие	15
7. Финансови аспекти	16
8. Публикувани данни.....	17

9. Акроними и абривиатури	18
---------------------------------	----

1. Националните закони и подзаконовни актове за прозрачност

Новартис подкрепя законите и подзаконовите актове, които изискват прозрачност на отношенията между дружества, развиващи дейност в областта на здравеопазването, медицински специалисти (МС) и здравни организации (ЗО), свързани с предоставяне на стойност (ПС)¹ във връзка с лекарствени продукти, отпускани по лекарско предписание, чрез установяване на единен съгласуван стандарт за прозрачност в Европа за оповестяване на ПС в подразделенията на Новартис и европейските държави, при спазване на изискванията за прозрачност на Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации (ЕФФИА) и изискванията на местните закони за прозрачност.

Като дружество от групата на Новартис и член на АРФАРМ (Асоциацията на научноизследователските фармацевтични производители в България), която е националната асоциация член на ЕФФИА, „Новартис България“ ЕООД спазва задължението да събира, оповестява и отчита данни за ПС, извършени към МС/ЗО във връзка с лекарствени продукти, отпускани по лекарско предписание, в съответствие с националния инструмент, транспониращ Кодекса на практиките на ЕФФИА², а именно предвиденото в член 23, раздел 5 от Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ – Оповестяване на ПС към МС, ЗО и ПО..

Новартис България е разработило уникални показатели за идентифициране на МС/ЗО с цел да се осигури, че МС/ЗО, ползващи се от ПС, са ясно определени за всяко свързано дружество на Новартис.

2. Цел на Методологията

Настоящият документ има за цел да служи като подкрепяща документация към [Доклада за оповестяване на Новартис България за 2022 г.](#) Позицията на [Новартис България](#) се базира на тълкуването на действащата версия на Кодекса на практиките на ЕФФИА, в съответствие с местните закони за прозрачност и Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ (местния кодекс, транспониращ Кодекса на практиките на ЕФФИА).

¹ Определения на понятията „МС/ЗО“ и „ПС“ са дадени в раздел 9 от настоящия документ.

² Член 23.05 (Методология) от Кодекса на практиките на ЕФФИА от 2019 г. предвижда, че „всяка компания трябва да публикува информация, обобщаваща методологията, използвана от нея при изготвянето на оповестяванията и идентифицирането на предоставяне на стойност за всяка от категориите, описани в член 23.05. В документа, който включва обща информация и специфични за страната условия, трябва да се описват използваните методи за идентифициране; третиране на многогодишните договори, данък върху добавената стойност (ДДС) и други данъчни аспекти; валутни аспекти, както и други въпроси, свързани с периода и размера на предоставяне на стойност за целите на настоящия Кодекс, както е приложимо“.

Методологията съдържа обобщена информация за методологиите за оповестяване и бизнес решенията, както и специфичните за страната условия, прилагани от Новартис България за идентифициране, събиране и отчитане на ПС за всяка от категориите, описани в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА.

3. Ангажимент и отговорност на Новартис за оповестяване

Новартис подкрепя законите и подзаконовите актове, които изискват прозрачност на отношенията между МС/ЗО и дружества, развиващи дейност в областта на здравеопазването, които отношения са свързани с предоставяне на стойност (ПС) във връзка с лекарствени продукти, отпускани по лекарско предписание.

Новартис установява единен съгласуван стандарт за прозрачност на оповестяването на ПС във всички държави, представени в ЕФФИА.

4. Обхват на оповестяването на предоставяния на стойност от Новартис

Настоящият Доклад за оповестяване на [Новартис България](#) за 2022 г. следва стандартите за оповестяване, предвидени в местния кодекс, транспониращ Кодекса на практиките на ЕФФИА (Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ). Настоящият доклад за оповестяване включва всички преки и косвени ПС във връзка с медицински изделия и лекарствени продукти, отпускани по лекарско предписание, оповестявани от [Новартис България](#) и извършени към или в полза на Получател от свързано дружество на Новартис съгласно посоченото в член 23 от Кодекса на практиките на ЕФФИА. Повече информация за обхвата на оповестяване се съдържа в раздел 4 от настоящия документ.

Легалната дефиниция на понятието „медицинско предписание“ се съдържа в Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ДВ, бр. 62 от 5.08.2022 г., в сила от 5.08.2022 г.) и се определя като „предписание на лекарствен продукт или на медицинско изделие, издадено от лице, което упражнява регулирана медицинска професия по смисъла на **§ 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за признаване на професионални квалификации** и което има законното право да прави това в държавата членка, в която се издава медицинското предписание“. ПС, свързани с група продукти, която включва само лекарствени продукти, отпускани по лекарско предписание (например, комбинация продукти/диагностика и лекарствени продукти), се отчитат изцяло съгласно изискванията за оповестяване, предвидени в Кодекса на практиките на ЕФФИА.

Като цяло:

Настоящият Доклад за оповестяване на Новартис България за 2022 г. включва преки и косвени ПС, плащания в пари, в натура или по друг начин, извършени към МС/ЗО във връзка с разработването и продажбата на лекарствени продукти, отпускани по лекарско предписание, изключително за хуманна употреба, независимо дали е за промоционални или други цели.

В настоящия доклад [Новартис България](#) оповестява размера на прехвърлената стойност по вид ПС, като данните се отнасят за периода 1 януари 2022 г. – 31 декември 2022 г. Оповестяването от [Новартис България](#) се извършва за цялата календарна 2022 г.

Където е възможно, [Новартис България](#) спазва принципа за оповестяване на ниво отделен/отделна МС/ЗО, за да осигури, че всеки Получател е посочен по начин, който не буди съмнения относно самоличността на МС/ЗО, ползващ/а се от ПС. Обобщено оповестяване на ПС, които не са свързани с научноизследователска и развойна дейност, се извършва само в изключителни случаи, например ако не може да бъде получено съгласие въпреки всички усилия, в случай на оттегляне на съгласието.

Този доклад също включва ПС направени от името на AAA (Advanced Accelerator Applications) и Новартис Джийн Терапис.

5. Методология за оповестяване и свързани бизнес решения на Новартис

В настоящия раздел е представен основният стълб на настоящата Методология. Той съдържа изчерпателна информация за дефинициите на понятията, методологията за деклариране и бизнес решенията, които се отнасят до въпроса как публикуваните данни за ПС са установени за всяка категория от доклада за оповестяване.

5.1 Дефиниция за пряко и косвено предоставяне на стойност

[Новартис България](#) прилага дефиницията на ЕФФИА за ПС, посочена в Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно следната дефиниция по Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ: Пряко и косвено Предоставяне на стойност, независимо дали в пари, в натура или по друг начин, направено за промоционални цели или други, във връзка с разработването (научноизследователска и развойна дейност) и продажбата на Лекарствени продукти в хуманната медицина по лекарско предписание. Прякото Предоставяне на стойност се прави директно от Компанията, в полза на Получател. Косвеното Предоставяне на стойност се прави от името на Компанията в полза на Получател, или чрез посредник – Трета страна, в които случаи Компанията знае или може да идентифицира Получателя, който ще се възползва от Предоставянето на стойност.

Съгласно Дефинициите към Кодекса на практиките на ЕФФИА, в настоящия доклад са използвани следните дефиниции:

- Преки ПС са тези ПС в пари или натура, които са извършени директно от свързано лице на Новартис към ползващия се МС/ЗО.
- Косвени ПС са тези ПС, които са извършени чрез посредник (трето лице) от името на свързано лице на Новартис в полза на МС/ЗО, при което на свързаното лице на Новартис е известен/известна или може да идентифицира МС/ЗО, който/която се ползва от ПС.

Като цяло ПС се отчитат на нивото на първия Получател, подлежащ на идентифициране, който попада в дефиницията на ЕФФИА за МС/ЗО. Доколкото е възможно, оповестяването се прави на името на отделния МС или на ниво ЗО, ако това може да бъде постигнато с точност, последователност и при спазване на Кодекса на практиките на ЕФФИА и съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ. Ако ПС е осъществено към отделен МС, който предоставя услуги от името на ЗО косвено чрез тази ЗО, ПС се оповестяват само веднъж на нивото на който и да е Получател.

Най-общо, ПС към МС чрез ЗО се оповестяват на първото ниво Получател (ЗО) или по изключение на второто ниво Получател, съгласно посоченото в раздел 5.3.2.1, ако в договор със ЗО е посочено, че част от сумата трябва да бъде използвана за ангажиране на МС, определени от [Новартис България](#). Ако между [Новартис България](#), ЗО и МС е сключен тристранен договор, по който получаващата страна е МС, ПС се оповестяват на ниво МС. Ако [Новартис България](#) има договор с трето лице доставчик, което не е ЗО и действа от името на [Новартис България](#), но същевременно сключва договор с независими МС/ЗО да предоставят услуга, която подлежи на отчитане, ПС се оповестяват на нивото на отделния/отделната МС/ЗО подизпълнител, освен ако МС/ЗО не трябва да се посочва, за да бъдат спазени добри пазарни практики или вътрешни правила на Новартис.

ПС от дистрибутори на [Новартис България](#) към МС/ЗО, чиято основна практика е в държава, за която се прилага ЕФФИА, трябва да се отчитат, ако дистрибуторът извършва ПС от името на Новартис България (оказва влияние върху промоционалните дейности и избора на Получател). ПС към МС/ЗО, осъществени чрез продължаващо медицинско обучение (ПМО), чийто доставчик не е ЗО, подлежат на оповестяване, ако третото лице доставчик на ПМО действа от името на [Новартис България](#) (и тя е оказала влияние върху избора на МС/обучаващото звено).

5.2 Дефиниция за трансгранично предоставяне на стойност

[Новартис България](#) прилага дефиницията на ЕФФИА за трансгранично ПС, а именно предоставяне на стойност към МС/ЗО, **осъществено извън** държавата, в която Получателят упражнява основната си дейност, или където е основният професионален адрес или място на учредяване, при условие че тази държава е страна, регулирана от ЕФФИА.

По принцип такива ПС се оповестяват в държавата, в която Получателят упражнява основната си дейност, или където е основният професионален адрес или място на учредяване, съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

5.3 Категории предоставяне на стойност съгласно Кодекса на практиките на ЕФФИА

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за категориите ПС, посочена в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

Следните категории са включени в образеца за оповестяване на ЕФФИА, използван за изготвянето на Доклада за оповестяване на Новартис България за 2022 г.:

- Дарения и спонсорство на ЗО
- Участие в разходи, свързани със събития, в полза на ЗО/МС, например:
 - договори за спонсорство
 - такси за регистрация
 - пътуване и настаняване
- Такси за услуги и консултации в полза на ЗО/МС
 - такси за услуги и консултации
 - разходи, свързани с такси за услуги и консултации
- Научноизследователска и развойна дейност

Повече информация относно методологията за деклариране и бизнес решенията, имащи влияние върху това как публикуваните данни за ПС са структурирани за всяка категория, е дадена в следващите раздели.

5.3.1 Предоставяне на стойност във връзка с дарения и спонсорство

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за категорията „Дарения и спонсорство“, посочена в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно дефиницията в Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ: Дарения и безвъзмездни средства: това означава безвъзмездно предоставяне на средства, активи или услуги с цел подпомагане на здравеопазването, научните изследвания или образованието, без последващо задължение за Получателя да предоставя в замяна стоки или услуги в полза на донора..

Спонсорство на болнично отделение/университетска катедра или обучаваща институция се оповестява на името на юридическото лице Получател на ПС – това може да е болницата, университета или независимо отделение/катедра в тези организации.

ПС към благотворителна организация се оповестяват под категорията „Дарения и спонсорство“ на името на получаващата ЗО, ако благотворителната организация попада в дефиницията на ЕФФИА за получаваща ЗО. Дарения на продукти към ЗО с благотворителна цел в контекста на хуманитарна помощ също се оповестяват в категорията „Дарения и спонсорство“.

Когато исканията за дарения от ЗО включват изрична подкрепа за публикация, тези ПС се оповестяват в категория „Дарения и спонсорство“.

5.3.2 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи, свързани със събития

Събитията се определят като промоционални, научни или професионални събрания, конгреси, конференции, симпозиуми и други подобни събития (включително, но не само заседания на консултативен съвет, посещения на изследователски или производствени центрове, срещи за планиране, обучение или срещи на изследователи във връзка с клинични изпитвания или неинтервенционални проучвания), организирани или спонсирани от или от името на [Новартис България](#) съгласно приложение 1 към Кодекса на практиките на ЕФФИА.

ПС към участващи МС/ЗО, свързани с такива събития, попадащи в дефиницията погоре, се оповестяват в подкатегиите „Договори за спонсорство“, „Такси за регистрация“ или „Пътуване и настаняване“, включени в „Разходи за събития“. ПС, които по изключение попадат в категориите „Такси за услуги и консултации“ или „Научноизследователска и развойна дейност“, са посочени съответно в раздел 5.3.3 и 5.3.4.

5.3.2.1 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи, свързани със събития – Договори за спонсорство

[Новартис България](#) прилага дефиницията на ЕФФИА за категорията „Договори за спонсорство“, посочена в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА, при спазване на принципа, че „договори за спонсорство“ се формализират в договори, в които е описана целта на спонсорството и свързаното пряко или косвено ПС - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

По принцип косвеното спонсорство на МС чрез ЗО се оповестява в категорията „Договори за спонсорство“ като плащане към ЗО като първо ниво Получател на ПС. Това се прилага за следните категории: ПС, свързани с посредници, които подбират лицата, изпълняващи ролята на лектори или научен съвет на събитие; ПС, свързани с рекламно пространство, спонсориране на лектори/научен съвет, сателитни симпозиуми на конгреси, курсове, осигурявани от ЗО.

ПС, осъществени чрез професионален организатор на събития (ПОС) като посредник, например за наемане на щандове или щандово пространство от името на ЗО, се оповестяват или в категорията „Договори за спонсорство“, или като „Такси за услуги и консултации“, в зависимост от характера на разхода, на името на спонсорираната ЗО като ползващ се Получател.

Ако в договора се изисква ЗО да използва част от сумата да покани определени от **Новартис България** МС на дадено събитие, ПС се разделя и се оповестява в категорията ПС, за която е използвана сумата („договори за спонсорство“ на лектори/научен съвет; „такси за регистрация“ или „пътуване и настаняване“), индивидуално на името на всеки МС.

Ако посредник организира събитие със спонсорството на **Новартис България** от името на повече от една ЗО, ПС се оповестява въз основа на действителното ПС, разпределено на всяка ползваща се ЗО, ако е възможно. В случаите, при които е невъзможно да се направи точно разпределение на ПС към всяка ЗО, участваща в събитието, предполага се, че всички ЗО имат сходна степен на участие. Следователно, ПС се разделя на броя ЗО, за всяка от които ще бъде отчетено, че е получила равна част от ПС.

Новартис България оповестява свързани с практическо обучение на място (preceptorship) ПС, като се има предвид, че този вид непромоционално независимо „практическо“ обучение, предлагано на МС от други МС или ЗО – обикновено в определена област заболявания в реномирано учебно заведение (факултет по медицина, университет, университетска болница), – попада в определението за „събития“ и се оповестява на името на договарящото дружество.

5.3.2.2 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи, свързани със събития – Такси за регистрация

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за „Такси за регистрация“, свързани с категориите разходи за събития, посочена в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

По принцип (за всички видове събития), когато се събират такси за регистрация за събитие, организирано или спонсорирано от или от името на **Новартис България**, те се оповестяват на името на ползващия се МС или ЗО. Общата стойност на таксите за регистрация, платени през дадена година на ЗО, трябва да се оповестят на индивидуална основа (на името на ЗО) в категорията „Участие в разходи, свързани със събития“. Общият размер на таксите за регистрация, платени през дадена година на МС, който е ясно определяемият Получател, се оповестява на индивидуална основа (на негово име) в категорията „Участие в разходи, свързани със събития“.

ПС, свързани с виртуални конгреси (е-конгреси), трябва да се отчитат като действителен разход. Общата стойност на разхода се оповестява в графа „ЗО“ във

всяка държава и се отчита в категорията „Такси за регистрация“. Ваучери на МС за виртуални конгреси се оповестяват на името на крайния бенефициент (МС).

5.3.2.3 Предоставяне на стойност във връзка с участие в разходи, свързани със събития – Пътуване и настаняване

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за „Пътуване и настаняване“, свързани с категориите разходи за събития - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

ПС в категорията „Пътуване и настаняване“ включват разходи за транспорт (например, полети, влакове, автобуси, такси) и настаняване (например, хотел, апартамент и др.).

По принцип ПС във връзка с пътуване и настаняване се оповестяват на първото ниво Получател. Ако ПС е извършено чрез ЗО или посредник (трето лице), то се оповестява на ниво отделния МС, ако е възможно (вж. раздел 5.1).

ПС във връзка с пътуване и настаняване на група МС, като например групов транспорт с автобус, се оповестяват обобщено. Ако общият транспорт е за група МС, които упражняват дейността си в различни държави, ПС се оповестяват обобщено, като общата стойност се разделя поравно между планирания брой ползвачи се МС за всяка държава.

В случай че получаващият МС заплаща отчасти разходите, свързани с пътуване и настаняване, нетната сума на плащането от Новартис България, от която е приспаднало плащането от МС, се оповестява като ПС в категорията „Пътуване и настаняване“ на името на МС.

5.3.3 Предоставяне на стойност във връзка с предоставяне на услуги и консултации

5.3.3.1 Предоставяне на стойност във връзка с предоставяне на услуги и консултации – Хонорари

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за категорията „Такси за услуги и консултации“, посочена в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

ПС в категорията „Такси за услуги и консултации“, независимо дали са направени пряко или чрез трето лице към МС/ЗО, включват, но не се ограничават до услуги, извършени във връзка с конгреси на трети лица, хонорари на лектори, обучения на лектори, медицински трудове, анализ на данни, разработване на образователни материали, интервюта, например за продукти или изследвания на Новартис България, общи консултации/съвети, услуги от дистрибутори, консултации за избор или анализ на инструменти/въпросници.

Новартис България е формализирало сътрудничеството в договор, в който е описана целта на ПС. По принцип ПС, получени от договорен партньор, който може да е МС, юридическо лице, собственост на МС (считано за ЗО съгласно Кодекса на практиките на ЕФФИА) или ЗО, се оповестяват в категорията „Такси за услуги и консултации“ на името на договорния партньор.

ПС, свързани с маркетингови проучвания, за които самоличността на Получателя е известна на Новартис България, се оповестяват в категорията „Такси за услуги и консултации“. ПС, свързани с маркетингови проучвания, за които самоличността на МС/ЗО не е известна на Новартис България, не се оповестяват, тъй като правото на съответните лица да останат анонимни се съдържа в дефинициите за маркетингово проучване и съответните кодекси за поведение по цял свят.

ПС във връзка с медицински трудове и редакторски услуги, осъществени пряко или косвено към ЗО/МС, се оповестяват или в категорията „Такси за услуги и консултации“ на името на получаващия МС/ЗО, или в категорията „Научноизследователска и развойна дейност“ в обобщена форма - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ. Примери за медицински трудове и редакторски услуги, включени в категорията „Такси за услуги и консултации“, са: проучване на конкретни медицински случаи, писмени изложения за конгреси, статии и откъси, ръкописи, плакати, насоки за клинично управление, допълнения, писмено описание от пациента – само ако не са оповестени от Новартис България в категорията „Научноизследователска и развойна дейност“, доклад за постигнато съгласие – само ако не е оповестен от Новартис България в категорията „Научноизследователска и развойна дейност“.

ПС във връзка със следните научноизследователски и развойни дейности (вж. Раздел 5.3.4), но когато не попадат в дефиницията за ПС за научноизследователска и развойна дейност, посочена в Кодекса на практиките на ЕФФИА, се оповестяват в категорията „Такси за услуги и консултации“ на името на ползващия се Получател, например:

- ретроспективни неинтервенционални проучвания, които не попадат в дефиницията за ПС за научноизследователска и развойна дейност според дефиницията за научноизследователска и развойна дейност в Приложение 1 към Кодекса на практиките на ЕФФИА;
 - инициирани от изследователи изпитвания, възложени от изследователи изпитвания и срещи на изследователи, в изключителни случаи, когато тези ПС не попадат в горепосочената дефиниция за научноизследователска и развойна дейност;
 - дейности, възложени на договорни изследователски организации (ДИО), ако Новартис България извършва косвени ПС към МС/ЗО, които не попадат в дефиницията на ЕФФИА за научноизследователска и развойна дейност;
 - дейности по проекти, свързани, например, с медицинска област, начин на действие, пускане на пазара, комисии за оценка, лекторски програми, научни
-

срещи, комисии по етика, управителни комитети и консултативни съвети, невключени в дефиницията на ЕФФИА за научноизследователска и развойна дейност;

- ПС във връзка с консултации за избор или анализ на инструменти/въпросници и отчитане на резултати, невключени в дефиницията на ЕФФИА за научноизследователска и развойна дейност.

5.3.3.2 Предоставяне на стойност във връзка с участие в такси за услуги и консултации – Съпътстващи разходи

Новартис България напълно спазва дефиницията на ЕФФИА за категорията „Такси за услуги и консултации – съпътстващи разходи“, посочена в член 23.05 от Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

По принцип сумата на ПС във връзка с разходи, като например разходи за пътуване и настаняване, свързани с дейността, уговорени в договор за „такси за услуги“ или „консултации“, не представляват част от самия хонорар; затова такива ПС се оповестяват в категорията „Съпътстващи разходи“ на името на получаващия МС/ЗО.

Ако тези разходи не са съществени (например, на ограничена стойност), или когато тези разходи, въпреки усилията, не могат да се отделят точно от хонорара, ПС са оповестени като част от общата стойност на таксите в категорията „Такси за услуги и консултации“.

5.3.4 Предоставяне на стойност при научноизследователска и развойна дейност

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за категорията „Научноизследователска и развойна дейност“, посочена в Дефинициите към Кодекса на практиките на ЕФФИА, дефиницията за неклинични проучвания в Принципите за добра лабораторна практика на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, дефиницията за клинични изпитвания и неинтервенционални проучвания (дадена в Регламент 536/2014 и член 18 от Кодекса на практиките на ЕФФИА) - съгласно Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ.

ПС, свързани със следните научноизследователски и развойни дейности, се оповестяват в категорията „Научноизследователска и развойна дейност“ в обобщена форма, ако попадат в дефиницията за научноизследователска и развойна дейност в Кодекса на практиките на ЕФФИА, например:

- дейности, свързани с планиране или провеждане на неклинични проучвания, клинични изпитвания или проспективни неинтервенционални проучвания, в които се събират данни на пациенти от или от името на отделен МС или група МС
-

конкретно за изпитването/проучването (член 18 от Кодекса на практиките на ЕФФИА);

- инициирани от изследователи изпитвания и възложени от изследователи изпитвания, тъй като, макар да не са инициирани от **Новартис България**, е възможно да се ползват от подкрепата на **Новартис България**;
- изпитвания след издаване на разрешение за употреба, срещи на изследователи, в който случай се оповестява общата стойност на ПС, а в случай на участващи МС от други държави, общата действителна стойност на срещата (включително, инфраструктура, пътуване, логистика, но с изключение на храната, ако е възможно) се разделя на броя участници от всяка държава, където се упражнява дейността;
- дейности, възложени на ДИО, ако **Новартис България** извършва косвени ПС към МС/ЗО, попадащи в дефиницията за научноизследователска и развойна дейност;
- ПС, свързани с изследвания на ранен етап, ако попадат в дефиницията за научноизследователска и развойна дейност в Кодекса на практиките на ЕФФИА.

В случай, че ПС при ретроспективни изпитвания не могат да бъдат финансово отделени от проспективните, всички неинтервенционални изпитвания се оповестяват на индивидуална основа.

ПС, извършени от или от името на **Новартис България**, **свързани с консултантски дейности**, се оповестяват в категорията „**научноизследователска и развойна дейност**“ в обобщена форма, ако попадат в дефиницията за научноизследователска и развойна дейност, дадена в Кодекса на практиките на ЕФФИА: консултантски дейности, свързани с планиране/провеждане на неклинични проучвания, клинични изпитвания или проспективни неинтервенционални проучвания, дейности на комисии по етика, управителни комитети и консултативни съвети, свързани с планирането или провеждането на неклинични проучвания, клинични изпитвания или проспективни неинтервенционални проучвания, комисии за оценка, лекторски програми, научни срещи.

ПС, свързани с **лицензионни такси**, плащани за използване на въпросници и инструменти за клинични/здравноикономически изследвания и проучване на резултатите, ако въпросниците и инструментите са предназначени да бъдат използвани в научноизследователски и развоен проект/проучване, се отчитат в обобщена форма в категорията „Научноизследователска и развойна дейност“.

Както е посочено в раздел 5.3.3, ПС, следните примери, свързани с **медицински трудове и редакторски услуги**, се отчитат в категорията „Научноизследователска и развойна дейност“: брошура на изследователя (изпитвания), доклад за клинично изпитване (изпитвания), клиничен доклад, доклад за безопасност; най-общо, всички видове медицински трудове, свързани с клинични изпитвания или с научноизследователска и развойна дейност, писмено описание от пациента – само ако не са оповестени от **Новартис България** в категорията „Такси за услуги и

консултации“, доклад за постигнато съгласие – само ако не е оповестен от [Новартис България](#) в категорията „Такси за услуги и консултации“.

6. Предприети мерки за осигуряване на съответствие с изискванията за защита на личните данни

В настоящия раздел са описани предприетите от [Новартис България](#) мерки за осигуряване на съответствие с разпоредбите за защита на личните данни, правилата за получаване на съгласие и управление на съответната информация в съответствие с относимите вътрешни правила и със законите и подзаконовите актове за защита на личните данни.

6.1 Мерки за защита за законосъобразно събиране, обработване и предаване на лични данни на МС

Защитата на личните данни се отнася до фундаменталното право на лицето да контролира използването, достъпа до и оповестяването на информация, която го описва или идентифицира („лична информация“). За изпълнение на изискванията за прозрачно оповестяване е необходимо събиране, обработване и оповестяване на лични данни във и извън [Новартис България](#). Тези данни ще бъдат публикувани за срок от **3** години в публичното пространство и ще бъдат съхранявани от Новартис България (публикуващото свързано лице) най-малко **5** години. Оповестяването на такава лична информация от [Новартис България](#) във всеки един момент ще се ограничава само до планираните цели.

Ако се е наложило лични данни да бъдат предадени от различни държави до централния архив на Новартис ръчно (например, чрез използване на програмата „Excel“) или чрез интерфейс, приложимите местни разпоредби за предаване са били подложени на оценка на местно ниво и съответно приложени. Когато се изисква, предаването на данни до трета държава (извън ЕС/ЕИП) е одобрено от националния орган за защита на личните данни на администратора на данни на [Новартис България](#) (напр. Комисаря по информацията).

6.2 Получаване на съгласие

Където е приложимо, преди оповестяването на данните за даден МС е получено и съответно документирано съгласие за публикуване на извършените ПС ³. Процедурите за управление на процеса по получаване на съгласие са проведени в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни.

³ Новият регламент на ЕС (ОРЗД) определя правила относно защитата на физическите лица по отношение на обработката на лични данни.

Съгласие е получено от всеки Получател за всички ПС през даден период и е валидно до оттеглянето му

Новартис България не приема частично съгласие или разделно оповестяване.

В случай че Получателят не е дал съгласие или полученото съгласие не е документирано достатъчно добре, за да се докаже наличието му, ПС са оповестени обобщено.

В случай на смърт на МС преди оповестяването (преди датата на публикуване), ПС се отчита обобщено.

МС има право да оттегли съгласието си. Оттеглянето на съгласието се определя от съответните местни закони за защита на личните данни, приложими спрямо Новартис България – Закон за защита на личните данни.

7. Финансови аспекти

Настоящият раздел е посветен на финансовите аспекти във връзка с методологията за деклариране и бизнес решенията, свързани със събирането и оповестяването на информация за ПС.

Новартис България спазва счетоводните принципи и методологията за оповестяване на финансова информация на [Иновативни лекарствени продукти](#) – съгласно Консолидирания етичен кодекс АРФАРМ.

Новартис България реши да прилага следните правила за определяне датите на плащане във връзка с ПС според вида ПС: преки ПС се оповестяват според датата на осчетоводяване на плащането чрез банковата система. Косвени ПС, свързани със събития, като например конгреси, за които датите на разходите (в натура) са различни от датата (датите), на която (които) се е състояло събитието, се оповестяват с прилагане на датата на последния ден от събитието.

Новартис България оповестява само нетния размер на ПС. Ако не е възможно точно изключване на ДДС, на оповестяване подлежи пълният размер на ПС. Ако Новартис България е удържало данък върху доходите или еквивалентен данък върху възнаграждения на МС, ПС включва тези суми.

Валута – ПС в чужда валута се конвертират според действителния обменен курс съгласно счетоводната политика на [Новартис България](#). ПС ще се оповестяват във валутата на държавата, където се намира оповестяващото лице. За преки и косвени ПС чуждестранната валута се конвертира в местната валута на оповестяващото лице според датата на трансакцията. За трансгранични ПС чуждестранната валута се конвертира в местната валута на оповестяващото лице според средния обменен

курс за месеца, през който е осъществено ПС, като се прилагат обменните курсове на Финансовия отдел на Новартис. В случай на трансгранично ПС съгласно определението в раздел 5.2, преки ПС ще се декларират, ако плащането е осчетоводено чрез банковата система, а косвени ПС се свързат с крайната дата на събитието. . В случай на многогодишни договори, ПС се декларират според датата на осчетоводяване чрез банковата система.

8. Публикувани данни

Новартис България прилага дефиницията на ЕФФИА за „формат на оповестяването“, посочена в член 23.4 от Кодекса на практиките на ЕФФИА - съгласно [Консолидирания етичен кодекс на АРФАРМ](#).

Актуализации на публикуваните данни се извършват ежегодно или по-често при необходимост, за да могат да бъдат отразени новостите в данните или евентуално оттегляне на съгласие след подаване на оповестяваната информация. В случай на оттегляне на съгласието, получено от МС, неговите лични данни ще бъдат премахнати възможно най-скоро от публикувания доклад. Ако оттеглянето на съгласието е получено по-рано през периода на предварителното оповестяване, личните данни на съответното лице не се включват в отчета. Писмата за предварително оповестяване трябва да се изпращат до всички медицински специалисти, които са получили каквито и да били ПС от Новартис България през 2022 г. и са дали съгласие за оповестяване на индивидуална основа преди официалното публикуване. Писмата за предварително оповестяване се изготвят и изпращат до отделните МС преди публикуването като информация за списъка с предоставяния на стойност, които МС са получили от Новартис България.

Всяко оттегляне на съгласие се изпраща на следния общ имейл адрес:

disclosure.bulgaria@novartis.com

Тези данни остават в публичното пространство за срок от 3 години и се съхраняват най-малко 5 години в архива на публикуващото свързано дружество.

Оповестяванията се извършват ежегодно в срок до 6 месеца от края на съответната пълна календарна година.

Компаниите членове могат да променят, изтриват или по какъвто и да е начин редактират своите оповестявания преди или след публикуване на доклада. Оповестената информация остава публично достояние в продължение на 3 години след първото ѝ публикуване.

Публикуването се извършва чрез платформата за оповестяване: <https://www.novartis.bg/prozrachnost>

Линкове към тази платформа ще бъдат публикувани на страниците www.novartis.com и www.transparencybg.org.

9. Акроними и абривиатури

Настоящият раздел съдържа списък на акронимите, абривиатурите и дефинициите с цел документиране въз основа на Дефинициите в Кодекса на практиките на ЕФФИА, ако е възможно.

Договорна изследователска организация (ДИО): организация, която оказва подкрепа на предприятия, осъществяващи дейност в областта на фармацевтиката, биотехнологиите и медицинските изделия, под формата на изследователски услуги, възложени въз основа на договор.

Медицински специалист (МС): Физическо лице, което упражнява професия като лекар по хуманна медицина, лекар по дентална медицина, фармацевт или медицинска сестра, или всяко друго лице, което при упражняване на професионалната си дейност може да предписва, закупува, доставя, препоръчва или прилага лекарствени продукти и чиято основна практика, основен професионален адрес или място на регистрация е в Европа. За избягване на съмнения, в определението за МС се включва: (i) всяко длъжностно лице или служител на правителствена агенция или друга организация (в публичния или частния сектор), което има право да предписва, закупува, снабдява, препоръчва или администрира лекарствени продукти; и (ii) всеки служител на компания член, чиято основна дейност е на практикуващ МС, с изключение на: (x) всички други служители на компанията член, и (y) търговец на едро или дистрибутор на лекарствени продукти.

Здравна организация (ЗО): Юридическо лице (i) което е здравна, медицинска или научна асоциация или организация (независимо от правната или организационната форма), например болнично заведение, клиника, фондация, университет или друга образователна институция или научно общество (с изключение на организации на пациентите в рамките на обхвата на чл. 21 на Кодекса на практиките на ЕФФИА), чийто адрес на управление, място на учредяване или основно място на дейност е в Европа или (ii) чрез което един или повече медицински специалисти предоставят услуги.

Асоциации членове: както е определено в Устава на ЕФФИА, асоциации-членове означава всяка организация, представляваща фармацевтичните производители на национално ниво, чиито членове, наред с други, са научноизследователски компании. Всички заедно, националните асоциации и съставлящите ги техни членове, според контекста, са обвързани от Кодекса на ЕФФИА.

Компании членове: Както е определено в Устава на ЕФФИА, компании членове означава научно-изследователски компании, които разработват и произвеждат Лекарствени продукти в Европа за употреба в хуманната медицина.

Професионален организатор на събития (ПОС): дружество, което е специализирано в организирането и управлението на конгреси, конференции, семинари и други подобни събития.

Получател: Всеки МС или ЗО/ПОС, както е приложимо за всеки отделен случай, чиято основна практика, основен професионален адрес или място на регистрация е в Европа.

ПС за научноизследователска и развойна дейност: ПС към МС или ЗО, свързани с планирането и провеждането на (i) неклинични проучвания (съгласно определението в Принципите за добра лабораторна практика на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие; (ii) клинични изпитвания (съгласно определението в Директива 2001/20/ЕО); или (iii) неинтервенционални проучвания, които са проспективни по характера си и които включват събирането на данни за пациенти от или от името на отделни МС или група от МС конкретно за целите на проучването.

Предоставяне на стойност (ПС): Пряко и косвено предоставяне на стойност в пари, в натура или по друг начин, направено за промоционални цели или по друг начин, във връзка с разработването и продажбата на Лекарствени продукти в хуманната медицина, отпускани по лекарско предписание. Директно предоставяне на стойност е това, което се извършва директно от компания член в полза на Получател. Косвено предоставяне на стойност е извършеното от името на компания член в полза на Получател или предоставяне на стойност чрез посредник, в които случаи на компанията член е известен/известна или тя може да идентифицира МС/ЗО, който/която ще се ползва от Предоставянето на стойност.

ЕФФИА - Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации

АРФАРМ - Асоциация на научноизследователските фармацевтични производители в България
